

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Δ.Π.Μ.Σ. Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό – Υποχρεωτικό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντική αγωγή και εκπαίδευση στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Μαθησιακές Δραστηριότητες		5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

-)] Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
-)] Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
-)] Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο εννοιολογικό πεδίο, τη στοχοθεσία και το περιεχόμενο της Εκπαίδευσης για την αειφορία (ΕγΑ), ως σύγχρονης μετεξέλιξης της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Δίνεται έμφαση στην αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της ΕγΑ λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη περιβαλλοντική κρίση, και αναδεικνύεται η συμβολή της στην προώθηση της περιβαλλοντικής, κοινωνικής, και πολιτισμικής βιωσιμότητας και την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης. Συγχρόνως, παρουσιάζεται η ιστορική πορεία της Εκπαίδευσης για το περιβάλλον σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, μέσα από τα διακηρυκτικά κείμενα διεθνών επιστημονικών και εκπαιδευτικών οργανισμών, και μελετώνται οι θεσμοί και το νομικό πλαίσιο που τη διέπουν. Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του εν λόγω μαθήματος, εξετάζονται οι στόχοι, οι αρχές δόμησης και οι αξίες της ΕγΑ, ο ρόλος της στα επίσημα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών του ελληνικού Σχολείου, καθώς επίσης αναλύονται οι δυνατότητες και οι προοπτικές της αναφορικά με τη διάπλαση περιβαλλοντικά εγγράμματων πολιτών και την προώθηση της οικολογικής πολιτεότητας (ecological citizenship), στο πλαίσιο μιας εκπαίδευσης κοινωνικής-κριτικής, δημοκρατικής, ενδυναμωτικής, προσανατολισμένης στις αξίες και στη βάση της σύζευξης των φυσικών με τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες.

Τέλος, επιδιώκεται η μελέτη εφαρμογών και παραδειγμάτων καλής πρακτικής για την ΕγΑ από τον ελλαδικό και τον διεθνή χώρο, με έμφαση στα παιδαγωγικά, κοινωνικά, οργανωσιακά, και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, αλλά και τους δείκτες Αειφόρου Σχολείου.

Το μάθημα, ως εκ τούτου, αποσκοπεί στην εισαγωγή και εμβάθυνση των φοιτητών / φοιτητριών στο βασικό θεωρητικό, ιστορικό και παιδαγωγικό υπόβαθρο της Εκπαίδευσης για την αειφορία.

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

-)] Να ανακαλούν και να εξηγούν την ιστορική πορεία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τις εξελίξεις που οδήγησαν στη μεταμόρφωσή της σε Εκπαίδευση για την αειφορία.
-)] Να παραθέτουν το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της ΕγΑ στο διεθνές και εγχώριο περιβάλλον.
-)] Να κατονομάζουν τα διακηρυκτικά κείμενα διεθνών επιστημονικών και εκπαιδευτικών οργανισμών (UNEP, UNECE, UNESCO) που εισήγαγαν την έννοια της ΕγΑ.
-)] Να κατανοούν και να αναλύουν τους στόχους, τις αρχές και τις αξίες που διέπουν την ΕγΑ.
-)] Να προσδιορίζουν τις κύριες και επιμέρους διαστάσεις του εννοιολογικού πεδίου και της προβληματικής της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία.
-)] Να συνθέτουν και να διατυπώνουν εκπαιδευτικούς στόχους με βάση τα χαρακτηριστικά της ΕγΑ.
-)] Να χρησιμοποιούν την ΕγΑ για την προώθηση του κριτικού περιβαλλοντικού γραμματισμού.
-)] Να αναγνωρίζουν τις αρχές στις οποίες δομείται το επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

που αφορά την ΕγΑ.

-)] Να αναφέρονται στην έννοια και τις διαστάσεις του αειφόρου σχολείου.
-)] Να αντιλαμβάνονται και να χρησιμοποιούν τις διαστάσεις του αειφόρου σχολείου ως νέου εκπαιδευτικού προτύπου: παιδαγωγική, κοινωνική και οργανωσιακή, περιβαλλοντική διάσταση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

-)] Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
-)] Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
-)] Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
-)] Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
-)] Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
-)] Αυτόνομη εργασία
-)] Ομαδική εργασία
-)] Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Επισκόπηση του επιστημονικού κλάδου της Εκπαίδευσης για την Αειφορία. Η σημαντική σχέση αειφόρου ανάπτυξης και εκπαίδευσης.
2. Διαμόρφωση και εξέλιξη των διανοητικών παραδόσεων, των μεθοδολογικών προσεγγίσεων και των εκπαιδευτικών εφαρμογών του κλάδου: Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφορία.
3. Το διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο για την Αειφορία: Πρωτοβουλίες, πολιτικές, πρακτικές. Εκπαιδευτικές διαστάσεις.
4. Η Ελληνική περίπτωση: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση για την Αειφορία - Θεσμικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις.

5. Η Εκπαίδευση για την Αειφορία ως μέσο κριτικού περιβαλλοντικού γραμματισμού και οικολογικής πολιτειότητας: Προγράμματα σπουδών, στόχοι, περιεχόμενα, μαθησιακές προσεγγίσεις, προβληματισμοί.
6. Το Αειφόρο Σχολείο: Έννοιες, διαστάσεις, θεσμικές ρυθμίσεις, εφαρμογές, καλές πρακτικές, κριτικές θεωρήσεις και αποτίμηση.
7. Η ερευνητική «ατζέντα» της Εκπαίδευσης για την Αειφορία: Νέα πεδία, νέες ενότητες ανάλυσης, νέα ερωτήματα και νέοι στόχοι.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	(α) Πρόσωπο με πρόσωπο (65%), (β) Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (35%)	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>(1) Χρήση Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία (2) Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (3) Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail και άλλων μορφών ηλεκτρονικής επικοινωνίας</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία</p>	<p>24</p>
	<p>Σεμινάρια / Δραστηριότητες δημοσίου διαλόγου</p>	<p>15</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>36</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>40</p>
	<p>Συγγραφή τελικής εργασίας / μελέτης</p>	<p>35</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>150</p>
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Ατομική ή ομαδική γραπτή εργασία που εκπονείται στο πλαίσιο του μαθήματος (100%).</p>

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Παρασκευόπουλος, Σ. (2019). Εισαγωγή στην οικολογία και στις περιβαλλοντικές επιστήμες. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα.

Παπαβασιλείου, Β., Ανδρεαδάκης, Ν., Παπαδομαρκάκης, Ι., Καΐλα, Μ. (2018). Αειφορία, Αειφόρος ανάπτυξη, Φύση & Ανθρώπινη Φύση. Αθήνα: Ατραπός.

Παρασκευόπουλος, Σ., Κορφιάτης, Κ. (2016). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
Καΐλα, Μ., Μόγιας, Θ., Παπαβασιλείου Β. (2013). Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα. Αθήνα: Ατραπός.

Φλογαΐτη Ευγενία, Λιαράκου Γεωργία (2012). Η έρευνα στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Αθήνα: Πεδίο.

Παρασκευόπουλος, Σ. (2010). Περιβαλλοντικός Εγγραμματισμός. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα.

Φλογαΐτη, Ε. (2011). Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία. Αθήνα: Πεδίο.

Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Αθήνα: Νήσος.

Gough, A. (2005). Sustainable Schools: Renovating Educational Processes. Environmental Education Research, 4, 339-351.

Σκούλλος, Μ. (2007). Μετεξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) προς Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), Ομοιότητες και Διαφορές 3ο Πανελλήνιο Συνεδριο ΠΕΕΚΠΕ, 9-11 Νοεμβρίου 2007, Αθήνα.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Environmental Education

Journal of Education for Sustainable Development

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/enveducation>